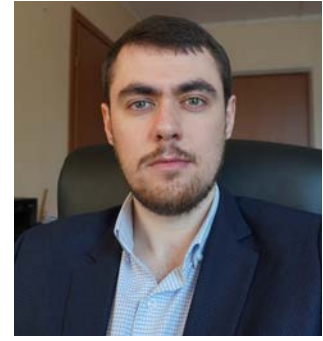

УДК 343.98

DOI <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2022-1-5-5>**Коваленко Артем Володимирович,**кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри поліцейської діяльності*(Луганський навчально-науковий інститут імені Е. О. Дідоренка,
Донецький державний університет внутрішніх справ м. Івано-Франківськ)*ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3665-0147>**Головков Данило Сергійович,**

курсант взводу 19-02

*(Луганський навчально-науковий інститут імені Е. О. Дідоренка,
Донецький державний університет внутрішніх справ м. Івано-Франківськ)*ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0270-0030>

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІНІЦІЮВАННЯ ОБШУКУ ТА ОГЛЯДУ ЖИТЛА ЧИ ІНШОГО ВОЛОДІННЯ ОСОБИ

У статті на основі дослідження нормативно-правової бази, думок науковців та судової практики 2022 року досліджено актуальні процесуальні проблеми ініціювання обшуку та огляду житла чи іншого володіння особи. Автори зазначають, що специфіка і складність ініціювання і проведення обшуку пов'язані з його примусовим характером і неминучим обмеженням прав особи під час його проведення. Проаналізовано типові помилки слідчих та прокурорів під час ініціювання проведення обшуку чи огляду житлового приміщення, легалізації таких слідчих (розшукових) дій після їх проведення без ухвали слідчого судді.

Ключові слова: досудове розслідування, обшук, слідчий суддя, клопотання, воєнний стан.

Постановка проблеми. Кримінальні правопорушення завжди викликають резонанс у суспільстві. Вони можуть завдавати шкоди життю та здоров'ю людей, економічним відносинам, порушувати нормальне функціонування органів державної влади тощо. Тому ефективне та своєчасне розкриття й розслідування кримінальних правопорушень є одним з пріоритетних завдань правоохоронних органів. Суттєвим складником реалізації таких завдань є ведення уповноваженими особами доказової діяльності в кримінальному провадженні.

Часто речі, документи та інші відомості, які мають значення для кримінального провадження, можуть бути отримані лише внаслідок примусового обмеження публічно недоступних місць – житла, сховищ та інших володінь особи. Задля забезпечення прав і свобод таких осіб кримінальним процесуальним законодавством передбачено специфічну процедуру проникнення до житла чи іншого володіння особи з метою проведення пошукових дій – обшуку, огляду житла чи іншого володіння особи на підставі ухвали слідчого судді [1, с. 34].

Відповідно до звіту судів першої інстанції про розгляд матеріалів кримінального провадження за 2022 рік [2], протягом звітного періоду слідчі судді судів першої інстанції отримали 70 630 клопотань про дозвіл на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи. Серед них 57 760 клопотань були задоволені, 3 679 – повернуті а ще в 7 204 випадках у задоволенні клопотання було відмовлено. Наведена статистика свідчить, що органи

досудового розслідування постійно користуються процесуальними та доказовими можливостями обшуків. Водночас суттєва кількість клопотань, у задоволенні яких було відмовлено, вказує на наявність труднощів у розумінні та застосуванні на практиці процесуальних положень щодо ініціювання та проведення обшуку в кримінальному провадженні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми ініціювання та проведення обшуків, оглядів житла чи інших володінь особи в кримінальному провадженні досліджені вітчизняними науковцями достатньо повно. Наприклад, О. В. Швидкова охарактеризувала обшук як спосіб збирання доказів [3], М. С. Городецька розглянула окремі питання обмеження права на власність під час проведення обшуку [4], В. І. Сокурченко проаналізувала обшук житла чи іншого володіння особи в контексті права особи на недоторканність житла [5], Т. О. Лоскутов дослідив питання правового регулювання фіксування обшуку в умовах воєнного стану [6] тощо. До того ж аналіз судової практики показує, що слідчі судді відмовляють у задоволенні суттєвої частини клопотань сторони обвинувачення про дозвіл на проведення обшуків, оглядів житла чи інших володінь особи. Тому актуальним є з'ясування типових проблем ініціювання такої слідчої (розшукової) дії відповідно до актуальної практики судів.

Метою статті є ідентифікація процесуальних проблем ініціювання обшуку та огляду житла чи іншого

володіння особи на основі дослідження нормативно-правової бази, думок науковців та судової практики 2022 року.

Виклад основного матеріалу. Обшук є однією з найскладніших та найбільш ретельно регламентованих слідчих (розшукових) дій. Під час проведення обшуку завжди так чи інакше обмежуються права людини.

На думку науковців, обшук – це слідча дія, що становить процесуальне примусове обстеження житла чи іншого володіння особи, а також окремих осіб з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуте в результаті його вчинення, а також установлення місцезнаходження розшукуваних осіб [7, с. 308].

Специфіка і складність ініціювання й проведення обшуку пов'язані з його примусовим характером і неминучим обмеженням прав особи під час його проведення. Д. О. Савицький вважає, що примусовий характер обшуку закладений у самому кримінальному процесуальному законі. Так, у кожному випадку після пред'явлення ухвали слідчого судді про проведення обшуку особам, у розпорядженні яких або належних їм приміщеннях (сховищах) перебувають об'єкти, що цікавлять слідство, пропонується видати їх добровільно. У разі відмови виконати вимоги слідчого добровільно обшук проводиться в примусовому порядку. Примусовий характер цих дій полягає в можливості відчиняти зачинені приміщення, сховища, речі, якщо особа, присутня під час проведення обшуку, відмовляється їх відкрити добровільно. Водночас слідчий повинен уникати не викликаних необхідністю пошкоджень дверей, замків та інших предметів. Примусовий характер підтверджується й тим, що слідчий має право заборонити особам, які перебувають у приміщенні або іншому місці під час обшуку, залишати його, спілкуватися одне з одним або з іншими особами до закінчення обшуку [8, с. 62-63].

У зв'язку із цим КПК України встановлює складний механізм ініціювання проведення обшуку та огляду житла чи іншого володіння особи. За загальним правилом ч. 1 ст. 233 КПК України примусове проникнення до житла чи іншого володіння особи може бути здійснено тільки на підставі ухвали слідчого судді. За необхідності провести обшук, огляд житла чи іншого володіння особи слідчий за погодженням з прокурором або прокурор звертається до слідчого судді з відповідним клопотанням.

Законодавство встановлює вимоги до клопотання про дозвіл на проведення обшуку. Відповідно до ч. 3 ст. 234 КПК України, у клопотанні має бути зазначено: 1) найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер; 2) короткий виклад обставин кримінального правопорушення, у зв'язку з розслідуванням якого подається клопотання; 3) правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність; 4) підстави для обшуку; 5) житло чи інше володіння особи або частину житла чи іншого володіння особи, де планується проведення обшуку; 6) особу, якій належить житло чи інше володіння, та особу, у фактичному володінні якої воно перебуває; 7) індивідуальні або родові ознаки речей, документів, іншого майна або осіб, яких планується відшукати, а також їхній зв'язок із вчиненим кримінальним правопорушенням; 8) обґрунтування того, що доступ до речей, документів або відомостей, які можуть у них міститися,

неможливо отримати органом досудового розслідування в добровільному порядку або за допомогою інших слідчих дій.

Вважаємо за доцільне розглянути деякі типові помилки, які призводять до відмови в задоволенні клопотання про дозвіл на проведення обшуку або огляду житла чи іншого володіння особи.

Наприклад, до Печерського районного суду м. Києва надійшло клопотання про проведення обшуку за адресою, де фактично проживає начальник департаменту логістики Головного управління розвідки Міністерства оборони України. Слідчий суддя, дослідивши матеріали провадження за клопотанням, вирішив відмовити в його задоволенні. Причиною цього було те, що слідчим не доведено, що відшукувані речі розміщені в зазначеному в клопотанні приміщенні, та не доведено необхідність проведення обшуку [9].

Також типовою помилкою є те, що в клопотанні про проведення обшуку не зазначені конкретні речі чи предмети, які можуть мати значення доказів у кримінальному провадженні [10]. Це вказує на неналежне ставлення слідчих, прокурорів до складання клопотань про отримання дозволу на проведення обшуку. О. Коровайко правильно пише, що на момент прийняття рішення про проведення обшуку слідчому чи прокурору можуть бути ще не відомі всі ознаки предметів, які планується відшукати, тому в клопотанні слідчого, на думку деяких слідчих суддів, як і в ухвалі слідчого судді, можна їх не деталізувати, а вказати на вже відомі загальні відомості про них. Якщо слідчий чи прокурор вносять до суду клопотання про проведення повторного обшуку, підстави для його проведення не можуть бути аналогічними до тих, що виявлені при первинному обшуку. Вони повинні доповнювати ті, що вже розглядалися слідчим суддею, або бути новими, якщо не були відомі слідчому чи прокурору при проведенні первинного обшуку [11, с. 28].

Ще однією причиною відмови в задоволенні клопотання є неявка ініціатора проведення обшуку чи огляду до суду без поважної причини. Так, слідчий суддя, посилаючись на принцип диспозитивності, неявку слідчого на судові засідання без поважної причини та відсутність заяви слідчого про підтримку його клопотання, відмовив у задоволенні [12]. З огляду на це рекомендуємо слідчим, дізнавачам, прокурорам більш відповідально ставитися до обов'язку з'явитися до суду та аргументувати підстави проведення обшуку.

Також причиною відмови в наданні слідчим суддею дозволу на проникнення до житла чи іншого володіння особи може бути підміна слідчим та прокурором понять «обшук» та «огляд». Так, у кримінальному провадженні № 4202208000000038 слідчий за погодженням із прокурором звернувся до слідчого судді з клопотанням про дозвіл на проведення *огляду* в приміщенні, де, вірогідно, здійснювалося зважування викраденого зерна. Суд відмовив у задоволенні клопотання, зазначивши, що фактично ініціювалося проведення обшуку, у клопотанні не зазначено, які саме речі, знаряддя чи сліди планується відшукати, а слідчий, прокурор не з'явилися на судові засідання без зазначення причин [13].

Проблеми на практиці також часто виникають у зв'язку з «відкладеним» ініціюванням обшуку або огляду житла чи іншого володіння особи, тобто легалізацією проникнення до житла чи іншого володіння особи, здійсненого невідкладно і без ухвали слідчого судді. Ч. 3. Ст. 233 КПК України дозволяє це в невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та

майно чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні кримінального правопорушення. У такому разі прокурор, слідчий, дізнавач за погодженням із прокурором зобов'язаний невідкладно після здійснення таких дій звернутися до слідчого судді з клопотанням про проведення обшуку.

Найчастіше в клопотаннях сторони обвинувачення про «відкладене» ініціювання проведення цієї С(Р) Д відсутнє належне обґрунтування виняткових обставин, передбачених ч. 3 ст. 233 КПК України. Так, в одному з досліджених випадків слідча НП здійснила невідкладний обшук у будівлі «в умовах воєнного стану, щоб врятувати майно, яке є предметом кримінального правопорушення та має статус речового доказу в кримінальному провадженні, недопустити його знищення та зміну первинних якостей, а також з метою фіксації відомостей щодо обставин вказаного кримінального правопорушення». Однак у результаті обшуку такі речі не були виявлені, а в клопотанні до слідчого судді не було зазначено, цитуючи суд, «яких саме людей чи яке саме майно в результаті цієї процесуальної дії вона мала намір врятувати». Як наслідок, у дозволі на легалізацію обшуку було відмовлено [14]. У такому разі суд окремо наголосив, що введення правового режиму воєнного стану не є достатньою причиною для проникнення до житла без дозволу суду. Схожа ситуація сталася в червні 2022 року в м. Дніпрі, коли слідчий провів невідкладний огляд житлового приміщення, посилаючись на «необхідність відшукування речових доказів, які б свідчили про вчинене кримінальне правопорушення, а також з метою подальшого запобігання іншим кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану на території України». У задоволенні клопотання про легалізацію такого огляду було відмовлено [15].

Також виявлено непоодинокі випадки звернення слідчого до слідчого судді за «відкладеним» дозволом на проведення огляду житлового приміщення особи після того, як огляд було проведено за згодою володільця житла [16; 17]. Така поведінка слідчих свідчить про їх недостатню обізнаність про практику судів щодо надання відповідних дозволів та намагання взаїве перестрахуватися. Водночас такі необґрунтовані клопотання тільки перевантажують і слідчих, і суди.

Суттєві труднощі з ініціюванням та проведенням обшуків, оглядів житла чи іншого володіння особи також виникли у зв'язку з активною збройною агресією РФ та введенням на всій території України правового режиму воєнного стану у 2022 році. Серед іншого, до КПК України внесено низку змін, якими встановлено особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану.

Наприклад, п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України дозволяє в разі введення воєнного стану та за відсутності об'єктивної можливості виконання слідчим суддею повноважень, передбачених ст. ст. 233, 234, 235 КПК України, здійснювати такі повноваження керівнику відповідного органу прокуратури за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженим з прокурором. Судова практика показує, що представники сторони обвинувачення активно та обґрунтовано користуються цим повноваженням. Так,

слідчі судді Шевченківського та Печерського районних судів м. Києва відхилили скарги захисників та визнали законними постанови прокурорів про дозвіл на проведення обшуку на підставі п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України [18; 19].

Крім того, загальні положення проведення слідчих (розшукових) дій встановлюють певні часові межі їх проведення. Згідно із ч. 4 ст. 223 КПК України проведення слідчих (розшукових) дій у нічний час (з 22-ї години до 6-ї години) не допускається, за винятком невідкладних випадків, коли затримка в їх проведенні може призвести до втрати слідів кримінального правопорушення чи втечі підозрюваного, а також крім здійснення кримінального провадження в порядку, встановленому ст. 615 цього Кодексу. Таким чином, внесеними змінами законодавець надав можливість слідчим та прокурорам в умовах воєнного стану проводити обшуки фактично цілодобово.

Такі випадки вже зафіксовані єдиним державним реєстром судових рішень. Наприклад, ухвалою слідчого судді Києво-Святошинського районного суду Київської області від 28.06.2022 року задоволено клопотання слідчого на легалізацію вже проведеного огляду приміщення за правилами обшуку в нічний час [20]. Але умови обґрунтування такого рішення залишаються жорсткими: слідчий та прокурор повинні довести необхідність та невідкладність проведення такої процесуальної дії саме в нічний час.

Висновки. Таким чином, обшук є однією з найскладніших та найбільш ретельно регламентованих слідчих (розшукових) дій. Специфіка і складність ініціювання й проведення обшуку пов'язані з його примусовим характером і неминучим обмеженням прав особи під час його проведення. З огляду на це КПК України встановлює складний механізм ініціювання проведення обшуку та огляду житла чи іншого володіння особи. Аналіз матеріалів практики слідчих суддів показав, що типовими проблемами ініціювання проведення обшуку чи огляду житлового приміщення є таке: у клопотанні не доведено, що відшукувані речі розміщені в зазначеному в клопотанні приміщенні, та не доведено необхідність проведення обшуку; у клопотанні не зазначені конкретні речі чи предмети, які можуть мати значення доказів у кримінальному провадженні; неявка ініціатора проведення обшуку чи огляду до суду без поважної причини; підміна понять «обшук» та «огляд» тощо. Наведене вказує на недостатньо серйозне ставлення деяких слідчих і прокурорів до виконання свої обов'язків.

Проблемами «відкладеного» ініціювання обшуку або огляду житла чи іншого володіння особи є необґрунтоване посилання на воєнний стан як підставу проникнення до приміщення без ухвали; відсутність у клопотанні посилення на конкретні виняткові обставини, передбачені ч. 3 ст. 233 КПК України; намагання легалізувати огляд житла, проведений за згодою його власника.

Водночас слідчі та прокурори успішно долають труднощі, пов'язані зі збройною агресією РФ та правовим режимом воєнного стану. Органи досудового розслідування активно та обґрунтовано користуються повноваженнями, передбаченими п. 2 ч. 1 ст. 615 КПК України та ч. 4 ст. 223 КПК України.

Список використаних джерел

1. Головкин Д. С. Проблеми проведення обшуків під час розслідування кримінальних правопорушень на деокупованих територіях. *Актуальні питання кримінально-правової кваліфікації, документування та розслідування колабораціонізму* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 21 липня 2022 р. Одеса : ОДУВС, 2022. С. 33-35.
2. Звіт судів першої інстанції про розгляд матеріалів кримінального провадження за 2022 рік / Судова влада України. URL: https://court.gov.ua/inshesudova_statystyka/zvit_dsau_2022.

3. Швидкова О. В. Обшук як спосіб збирання доказів. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2014. № 2 (10). С. 1-17. URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2014/n2/14sovszd.pdf>.
4. Городецька М. Окремі питання обмеження права на власність під час провадження обшуку. *Підприємництво, господарство і право*. № 12. 2017. С. 263-267.
5. Сокуренок В. Обшук житла чи іншого володіння особи як слідча (розшукова) дія в контексті права особи на недоторканність житла. *Молодий вчений*. № 5 (69). 2019. С. 491-495. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-5-69-106>.
6. Лоскутов Т. О. Правове регулювання фіксування кримінального провадження в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. № 1. 2022. С. 340-345.
7. Кримінальний процес : підручник ; за заг ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. Харків : Право, 2018. 584 с.
8. Савицький Д. О. Застосування примусу під час проведення обшуку. *Проблемні питання застосування КПК України в сучасних умовах: матеріали «круглого столу» (Київ, 4 квіт. 2014 р.)*. Київ, 2014. С. 62-65 URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/18293/1/%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%94.%D0%9E.pdf>.
9. Ухвала слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 18 травня 2020 року у справі № 757/19469/20-к. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89618658>.
10. Ухвала слідчого судді Індустріального районного суду міста Дніпропетровська від 17 серпня 2020 року у справі № 202/4793/20. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91014368>.
11. Коровайко О. Розгляд клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Проблемні питання, що виникають у практиці слідчих суддів. *Слово Національної школи суддів України*. 2013. № 1(2). С. 23.
12. Ухвала слідчого судді Шевченківського районного суду м. Києва у провадженні № 42022110000000211 від 12 вересня 2022 року. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107135015>.
13. Ухвала слідчого судді Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя у провадженні № 42022080000000038 від 01 вересня 2022 року. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106170101>.
14. Ухвала слідчого судді Болградського районного суду Одеської області у провадженні № 12022162270000115 від 07 березня 2022 року. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103614751>.
15. Ухвала слідчого судді Красногвардійського районного суду м. Дніпропетровська у провадженні № 12022052410000294 від 13 червня 2022 року. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104754675>.
16. Ухвала слідчого судді Шосткинського міськрайонного суду Сумської області у провадженні № 12022200490001027 від 21 грудня 2022 року. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107970343>.
17. Ухвала слідчого судді Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області у провадженні № 2022052380000406 від 25 жовтня 2022 року. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106920748>.
18. Ухвала слідчого судді Шевченківського районного суду м. Києва у провадженні № 12022100000000167 від 21 листопада 2022 року. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108310001>.
19. Ухвала слідчого судді Печерського районного суду м. Києва у провадженні № 42021102060000162 від 09 червня 2022 року. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104968117>.
20. Ухвала слідчого судді Києво-Святошинського районного суду Київської області у провадженні № 12022111380000269 від 28 червня 2022 року. / Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105013644>.

References

1. Holovkov, D. S. (2022) Problemy provedennia obshukiv pid chas rozsliduvannia kryminalnykh pravoporushen na deokupovanykh terytoriiakh [Problems of conducting searches during the investigation of criminal offenses in the de-occupied territories]. *Aktualni pytannia kryminalno-pravovoi kvalifikatsii, dokumentuvannia ta rozsliduvannia kolaboratsionizmu: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, m. Odesa, 21 lypnia 2022 r. Odesa: ODUVS, 2022. 33-35. [in Ukrainian].
2. Zvit sudiv pershoi instantsii pro rozghliad materialiv kryminalnogo provadzhennia za 2022 rik [Report of the courts of first instance on consideration of criminal proceedings for 2022]. *Sudova vlada Ukrainy*. URL: https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/zvit_dsau_2022. [in Ukrainian].
3. Shvydkova, O. V. (2014) Obshuk yak sposib zbyrannia dokaziv [Search as a method of gathering evidence]. *Chasopys Natsionalnogo universytetu «Ostrozka akademiia». Seriya «Pravo»*. №2 (10). 1-17. URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2014/n2/14sovszd.pdf>. [in Ukrainian].
4. Horodetska, M. (2017) Okremi pytannia obmezhenia prava na vlasnist pid chas provadzhennia obshuku [Separate issues of restriction of the right to property during the search]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. № 12. 263-267. [in Ukrainian].
5. Sokurenko, V. (2019) Obshuk zhytla chy inshoho volodinnia osoby yak slidcha (ruzshukova) diia v konteksti prava osoby na nedotorkannist zhytla [Search of a person's home or other property as an investigative (search) action in the context of a person's right to the inviolability of the home]. *Molodyi vchenyi*. № 5 (69). 491-495. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-5-69-106>. [in Ukrainian].
6. Loskutov, T. O. (2022) Pravove rehuliuвання fiksuvannia kryminalnogo provadzhennia v umovakh voiennoho stanu [Legal regulation of recording criminal proceedings under martial law]. *Analitychno-porivnialne pravoznavstvo*. № 1. 340-345. [in Ukrainian].
7. Kryminalnyi protses : pidruchnyk [Criminal process: a textbook] (2018) za zah red. O. V. Kaplinoi, O. H. Shylo. Kharkiv : Pravo. 584. [in Ukrainian].
8. Savytskyi, D. O. (2014) Zastosuvannia prymusu pid chas provedennia obshuku [Use of coercion during the search]. *Problemi pytannia zastosuvannia KPK Ukrainy v suchasnykh umovakh: materialy «kruhloho stolu»* (Kyiv, 4 kvit. 2014 r.). Kyiv. 62-65 URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/18293/1/%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%94.%D0%9E.pdf>. [in Ukrainian].
9. Ukhvala slidchoho suddi Pecherskoho raionnogo sudu m. Kyieva vid 18 travnia 2020 roku u spravi № 757/19469/20-k. [Decision of the investigative judge of the Pechersk District Court of Kyiv dated May 18, 2020 in case No. 757/19469/20-k./] Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89618658>. [in Ukrainian].

10. Ukhvala slidchoho suddi Industrialnogo raionnogo sudu mista Dnipropetrovska vid 17 serpnia 2020 roku u spravi № 202/4793/20. [Decision of the investigative judge of the Industrial District Court of the city of Dnipropetrovsk dated August 17, 2020 in case No. 202/4793/20.] / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/91014368>. [in Ukrainian].

11. Korovaiko, O. (2013) Rozghliad klopotan pro zastuvannia zakhodiv zabezpechennia kryminalnogo provadzhennia. Problemni pytannia, shcho vynykaiut u praktytsi slidchykh suddiv [Consideration of petitions for enforcement of measures to ensure criminal proceedings. Problematic issues arising in the practice of investigative judges]. *Slovo Natsionalnoi shkoly suddiv Ukrainy*. № 1(2). 23. [in Ukrainian].

12. Ukhvala slidchoho suddi Shevchenkivskoho raionnogo sudu m. Kyieva u provadzhenni № 4202211000000211 vid 12 veresnia 2022 roku [Decision of the investigative judge of the Shevchenkiv District Court of Kyiv in the proceedings No. 4202211000000211 dated September 12, 2022]. / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107135015>. [in Ukrainian].

13. Ukhvala slidchoho suddi Ordzhonikidzevskoho raionnogo sudu mista Zaporizhzhia u provadzhenni № 4202208000000038 vid 01 veresnia 2022 roku [Decision of the investigating judge of the Ordzhonikidze district court of the city of Zaporizhzhia in proceedings No. 4202208000000038 dated September 1, 2022]. / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106170101>. [in Ukrainian].

14. Ukhvala slidchoho suddi Bolhradskoho raionnogo sudu Odeskoi oblasti u provadzhenni № 12022162270000115 vid 07 bereznia 2022 roku [Decision of the investigating judge of the Bolhrad District Court of the Odesa Region in proceedings No. 12022162270000115 dated March 7, 2022]. / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/103614751>. [in Ukrainian].

15. Ukhvala slidchoho suddi Krasnohvardiiskoho raionnogo sudu m. Dnipropetrovska u provadzhenni № 12022052410000294 vid 13 chervnia 2022 roku [Decision of the investigative judge of the Krasnohvardiy District Court of Dnipropetrovsk in proceedings No. 12022052410000294 dated June 13, 2022]. / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104754675>. [in Ukrainian].

16. Ukhvala slidchoho suddi Shostkynskoho miskraionnogo sudu Sumskoi oblasti u provadzhenni № 12022200490001027 vid 21 hrudnia 2022 roku [Decision of the investigative judge of the Shostkynsky City and District Court of the Sumy Region in proceedings No. 12022200490001027 dated December 21, 2022]. / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107970343>. [in Ukrainian].

17. Ukhvala slidchoho suddi Kostiantynivskoho miskraionnogo sudu Donetskoi oblasti u provadzhenni № 2022052380000406 vid 25 zhovtnia 2022 roku [Decision of the investigative judge of the Kostyantyniv city district court of the Donetsk region in proceedings No. 2022052380000406 dated October 25, 2022]. / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106920748>. [in Ukrainian].

18. Ukhvala slidchoho suddi Shevchenkivskoho raionnogo sudu m. Kyieva u provadzhenni № 12022100000000167 vid 21 lystopada 2022 roku [Decision of the investigative judge of the Shevchenkiv District Court of Kyiv in proceedings No. 12022100000000167 of November 21, 2022]. / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108310001>. [in Ukrainian].

19. Ukhvala slidchoho suddi Pecherskoho raionnogo sudu m. Kyieva u provadzhenni № 42021102060000162 vid 09 chervnia 2022 roku [Decision of the investigative judge of the Pechersk District Court of Kyiv in proceedings No. 42021102060000162 dated June 9, 2022]. / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104968117>. [in Ukrainian].

20. Ukhvala slidchoho suddi Kyievo-Sviatoshynskoho raionnogo sudu Kyivskoi oblasti u provadzhenni № 12022111380000269 vid 28 chervnia 2022 roku [Decision of the investigative judge of the Kyiv-Sviatoshynsky district court of the Kyiv region in proceedings No. 12022111380000269 dated June 28, 2022]. / Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105013644>. [in Ukrainian].

Kovalenko Artem,

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,
Professor in the Department of Police Activities

*(Luhansk Educational & Scientific Institute named after E. Didorenko
of the Donetsk State University of Internal Affairs, Ivano-Frankivsk)*

Golovkov Danylo,

Cadet of platoon 19-02

*(Luhansk Educational & Scientific Institute named after E.O. Didorenko
of the Donetsk State University of Internal Affairs, Ivano-Frankivsk)*

PROCEDURAL PROBLEMS OF INITIATING A SEARCH AND INSPECTION OF A PERSON'S HOME OR OTHER PROPERTY

In the article, based on the research of the legal framework, the opinions of scientists and the judicial practice of 2022, the current procedural problems of initiating a search and inspection of a person's home or other property were investigated. The author notes that the specifics and complexity of initiating and conducting a search are related to its coercive nature and the inevitable limitation of a person's rights during its conduct. Typical errors of investigators and prosecutors when

initiating a search or inspection of a residential premises, legalization of the data of investigative (search) actions after they were carried out without a decision of the investigating judge were analyzed.

The analysis of the materials of the practice of investigating judges showed that the typical problems of initiating a search or inspection of a residential premises are as follows: the petition does not prove that the wanted items are in the premises specified in the petition and the need for a search is not proven; the petition does not specify things or items that may be of evidence value in criminal proceedings; non-appearance of the initiator of the search or examination before the court without a valid reason; replacement of the concepts “search” and “review”, etc. The above indicates that some investigators and prosecutors do not take their duties seriously enough.

The problems of “delayed” initiation of a search or inspection of a person's home or other possessions are the unjustified reference to martial law as a basis for entering the premises without a warrant; lack of reference in the petition to specific exceptional circumstances provided for in Part 3 of Art. 233 of the CPC of Ukraine; an effort to legalize a home inspection conducted with the consent of his home.

At the same time, investigators and prosecutors successfully overcome the difficulties associated with the armed aggression of the Russian Federation and the legal regime of martial law. The bodies of the pre-trial investigation actively and reasonably use the powers provided for in Clause 2, Part 1 of Article 615 of the Criminal Procedure Code of Ukraine and Part 4 of Art. 223 of the CCP of Ukraine.

Key words: *pretrial investigation, search, investigating judge, petition, martial law.*